

Píseň: EZ289 - Bohu chvála bud' i čest + **modlitba;** **Oddíl k výkladu:** Sd 6, 12-24

Milí přátelé,

před Vánoce jsme se začali věnovat příběhu Gedeóna. Velmi pozoruhodné postavě, protože není nikdy označen jako soudce. Přesto je mu věnováno více prostoru než kterékoli jiné postavě knihy Sd. Ba dokonce mu je později nabídnuta i královská hodnost, kterou však odmítne.

Jeho příběh začíná nenápadně: Když na nepřátelském území mlátil slámu ve vinném lisu, přišel k němu Boží posel. Poté, co Israelci opět chodili za jinými Bohy, čímž si přivolali mnohé útrapy.

Úvodu jejich rozhovoru jsme se věnovali již na posledním setkání, dnes tedy navážeme závěrem jejich rozhovoru a co bylo dál.

Reakce na vyslání

Gedeon byl Božím poslem vyslán vysvobodit Israelce z rukou Midjanců. Avšak reaguje podobně jako např. Mojžíš, Saul či Jeremiáš - pochybuje. Pozvání se mu nezdá, sám sobě se nezdá být vhodným k Hospodinově díle. Dokonce mu celý ten nápad připadá bláznivý - vždyť Gedeon je nikdo z nikoho (nejmenší v nejmenším rodě v Zajordání). K pochybnostem patří však nejen příklonu k opaku navrhnutého, ale také plausibilita navrženého - Gedeon chápe, že pokud jsou slova poslova pravdivá, je mu prokázána Boží milost (v. 17), protože Boží blízkost. Ačkoli ho čeká velmi náročný úkol!

Posel odpovídá Gedeonovi trochu překvapivě: No právě, že jsi nejnepatrnější v nejmenším rodu v Manasesovi. Protože nezvítězíš svou silou, zdatností, bystrostí nebo urozeným původem. Zvítězíš, protože Bůh bude s tebou. Ne proto, že by ses najednou stal někým jiným.

Možná i proto dosáhne Gedeon takového významu mezi soudci, protože se k Božímu úkolu staví podobně jako právě Mojžíš, Saul nebo Jeremiáš: Není si jist tím, co slyší a s kým mluví. Pochybuje o sobě a své důležitosti. Navíc zcela oprávněně - nejde o falešnou skromnost a pokoru. Jde o skutečnou pokoru, která si je podloženě vědoma objektivního stavu: V tomto případě skutečnosti, že Gedeon je pan Nikdo. A tak Gedeon správně domýšlí situaci k závěru, že není důvod, aby právě on spolupracoval s Hospodinem na tak velkém díle.

Avšak Hospodin si obvykle vyvoluje skryté, utlačované, nenápadné a v lidských očích nepodstatné až bezmocné. Israelem počínaje, přes nemanželské dítě v Betlémě až po uprchlého vraha Mojžíše až po nicku v Gedeonovi nebo Saulovi. Starého Abrama a jeho starou manželku snad není třeba připomínat.

Pochybnosti pokračují

I další pokračování příběhu prozrazuje další Gedeonovi pochybnosti.¹ Gedeon se chce ujistit, že skutečně hovoří s poslem Hospodinovým - a pokud tomu tak je, je potřeba Hospodinova posla řádně uctít. Prosí tedy o poslovo posečkání, než připraví maso, chléb a vývar.

A Boží posel, stále ještě na nepřátelském území, v klidu čeká. Jakoby Hospodin neměl kam spěchat...

Uvědomme si totiž, že Gedeonova příprava nebyla na krátkou chvíli. Než porazí kůzle, stáhne ho z kůže, naporcuje a upeče/uvaří maso, než připraví chléb z mouky a než to celé přinese zpět (všimněme si onoho „odešel“ ve v. 19)... Celá příprava se pravděpodobně počítala spíše na hodiny. Tak dlouho Boží posel čekal, aby se Gedeonova víra měla o co opřít.

Jídlo

Gedeon připravil zároveň obětní dar (maso z kůzlete, chléb z 36l (= éfa) mouky) a zároveň civilní pohoštění (vývar). Kdyby totiž Gedeon jednal s obyčejným člověkem, ten by se s chutí pustil do

---

¹ Mimochodem stejně jako v případě Mojžíše tváří v tvář hořícímu keři.

takové hostiny. Boží posel však ví dokonce lépe než Gedeon, že vývar nepatří k podobě israelských obětí. Proto posel přikazuje vývar vylít. Ale maso a chléb položit na skalisko.

Maso a chléb tedy Gedeon položil na skalisko symbolizující oltář, posel se jich dotkl koncem hole a.... obojí pohltit planoucí oheň. Zatímco posel zmizel.

Gedeon se oprávněně děsí v reakci na toto dění. Protože si uvědomil a bylo jasné, že hovořil s Božím poslem tváří v tvář! Toho Gedeon není hoden, stejně jako žádný člověk - a tak se bojí smrti.

Načež ke Gedeonovi promluvil již přímo Hospodin: Neboj se, nezemřeš. Vidět Hospodina tváří v tvář totiž znamená smrt (Ex 28, 3; Dt 18, 16 a zejm. Ex 33, 19-23). Tím silnější je toto upokojující neboj se, když již nezní z úst náhle zmizelého posla, ale samotného Hospodina.

Pak už zbývalo Gedeonovi jen jediné - stejné jako před ním Abraham či Mojžíš staví oltář na místě, kde se setkal s Hospodinem. Čímž však také přeznačuje toto pohanské posvátné místo (srv. v. 11) na svatyni Hospodinovu.

Jméno této svatyně „Hospodin je pokoj“ (hebr. adonaj šalóm - také možno přeložit jako Hospodin pokoje) je pak krásné, ale vzhledem k událostem, které vedly ke stavbě oltáře, podivné: Pozvání k boji proti utlačovatelů, kteří obírají Israel o základní potraviny, vyšlehnutí ohně ze skály a Gedeonův děs se nezdají mířit ku pokoji. Ale tak už to v lidských očích bývá s Hospodinovými cestami. Člověku se Boží cesty často zdají vést všude možně, jen ne ku pokoji. Ale přesto právě Boží cesty právě k pokoji vedou. Ale nejprve je potřeba narovnat, co je pokřivené...

Gedenovy pochybnosti budou pokračovat

Podobný příběh se nám ještě jednou v Gedeonově cyklu vrátí. Napříště tomu bude s ovčím rounem v závěru Sd 6. Proč a jak - o tom až příště.

Závěr

Gedeon je v lidských očích nikým. Znalé Bible už by však nemělo překvapit, že právě takoví jsou obvykle Bohem povolávání ke spolubudování jeho díla, zejména v knize Sd.² Také proto, že mocní, bohatí, vlivní a s mnoha talenty se na Boží vinici mohou spolupodílet očividně. Kdežto lidé staří, nemocní, děti, s jedním nebo dvěma talenty a další, se kterými lidská společnost obvykle nepočítá, mají často dojem, že nemají, co nabídnout. Opak je však pravdou: *Každý* se může podílet na přicházejícím Božím království, každý ho může budovat mezi lidmi. Vždyť to je Boží obraz, k němuž byl každý člověk stvořen.

Gedeon je pak vybrán také proto, že vzhledem k svému původu jen obtížně zpychne. Podobně byl vybrán Saul nebo David nebo jiní soudcové.

Dnešní oddíl o Gedeonovi tedy má být také povzbuzením pro každého, kdo se domnívá, že nemá co lidem nebo Bohu nabídnout. Všem, kteří věří iluze, že nemají jak sloužit a spolubudovat Boží království. Protože každý může, nehledě na pohlaví, věk, schopnosti a další, co je obvykle tak zlomové ve světské společnosti.

Píseň: EZ306 - Když se Pán Ježíš narodil + **modlitba Páně**
Rozhovor

---

² Velmi nápadné je to například u Šamgara - ten ani nemá israelské jméno - nebo Jiftácha - vyhnaného levobočka, potulného zbojníka - nebo soudkyně Debory - ženy.